

11 Σεπτεμβρίου 2017

Για μια ακόμη φορά ο κ. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αρνείται να σεβαστεί την συνεταιριστική αυτονομία, προσφεύγοντας σε ανεπίτρεπτες κρατικές παρεμβάσεις....

Παρατηρήσεις στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, για την διακίνηση των νωπών ν αγροτικώ ν προϊόντων της Ανδριανής - Άννας Μητροπούλου

Δικηγόρου

Πρώ ην Νομικός Σύμβουλος ΠΑΣΕΓΕΣ.

Με την ευκαιρία του σχολιασμού, κατωτέρω, των διατάξεων που αναφέρονται στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο για την διακίνηση των νωπών αγροτικών προϊόντων, θεωρούμε επίκαιρο και αναγκαίο να επισημάνουμε τα ακόλουθα :

1. 1. Τα σφάλματα του ν. 4384/2016, εξαιτίας της κατάργησης ήδη θεσμοθετημένων ρυθμίσεων, δεν θα διορθωθούν με κατασκευασμένες αλλαγές, που βάλουν εναντίον του συνεταιριστικού θεσμού, όπως επιχειρείται με το προτεινόμενο Σ/Ν.

1. 2. Αφού ο κ. Υπουργός κώ φευε στις παρατηρήσεις μας κατά την ψήφιση του ν. 4384/2016, οφείλει να επαναφέρει τις καταργηθείσες διατάξεις του ν. 4277/2014 και 2810/2000, όπως ίσχυσαν, ζητώντας συγγνώμη, από τους Συνεταιριστές.

1. 3. Ενδεχομένως, η μελέτη του τελευταίου νόμου για τους Δασικούς Συνεταιρισμούς θα του φανεί χρήσιμη. Ο νόμος αυτός με ελάχιστες εξαιρέσεις σέβεται τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές, που διέπουν τον συνεταιριστικό θεσμό, θεμέλιος λίθος του οποίου είναι η συνεταιριστική αυτονομία και,

1. 4. Τέλος, εκφράζουμε την ελπίδα, ότι ο κ. Υπουργός θα σεβαστεί τους συνεταιριστές και δεν θα τους αιφνιδιάσει ανεπίτρεπτα, με τροπολογίες της «τελευταίας στιγμής», στέρνοντας τους το δημοκρατικό δικαίωμα της εκφράσεως των απόψεών τους επί των προτάσεών του. Η ορθή νομοθέτηση δεν πρέπει να δημιουργεί φόβο.

Επί του νομοσχεδίου :

Κατά την ψήφιση του σχεδίου νόμου, για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, είχαμε αντιδράσει έντονα, για την αρχική διατύπωση του άρθρου 41 του νομοσχεδίου με τον τίτλο « Ίδρυση Οργανισμού Διαχείρισης Ακινήτων Γαιών και Εξοπλισμών (ΟΔΙΑΓΕ)». Είχε επιχειρηθεί τότε ο κρατικός έλεγχος στην **περιουσία των αγροτικών συνεταιρισμών**, με την υπαγωγή της στον νεοσύστατο κρατικό οργανισμό « **ΟΔΙΑΓΕ**», με τελικό σκοπό την ουσιαστική και τυπική «δήμευσή» της. Η πρόδηλη αντισυνταγματικότητα της διάταξης, ανάγκασε τον προτείνοντα Υπουργό να την τροποποιήσει και να περιορίσει τον κρατικό έλεγχο **μόνο στη δημόσια κινητή και ακίνητη περιουσία.**

Καλόπιστοι όντες, δεν θέλαμε να πιστέψουμε ότι η τότε απόσυρση της αντισυνταγματικής διάταξης, υπέκρυπτε την «πονηρή σκέψη» της επανόδου και μάλιστα με τρόπο χειρότερο του πρώτου. «Η έσχατη πλάνη, χείρων της πρώτης».

Έτσι, με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του σχεδίου, νόμου με τον τίτλο: «**Διακίνηση και Εμπορία Νωπών και Ευαλλοιώτων Αγροτικών Προϊόντων και Άλλες Διατάξεις**», το οποίο συζητείται ήδη στην Επιτροπή παραγωγής και εμπορίου του κοινοβουλίου, επιχειρείται να αντικατασταθεί η παράγραφος 12 του άρθρου 27 του ν. 4384/2016, η οποία ορίζει ότι η περιουσία του συνεταιρισμού, η οποία απομένει μετά το πέρας της εκκαθαρίσεως, διατίθεται με **απόφαση της γενικής συνέλευσης** του συνεταιρισμού,

για σκοπούς συνεταιριστικούς ή κοινωνικούς.

Το νομοσχέδιο προτείνει να αφαιρεθεί από την γενική συνέλευση του συνεταιρισμού η αρμοδιότητα της διάθεσης της συνεταιριστικής περιουσίας και να μεταφερθεί στον κρατικό οργανισμό ΟΔΙΑΓΕ (ένα ακόμη κρατικό μόρφωμα), ο οποίος θα αποφασίζει για την διάθεσή της, αφού προφανώς η γενική συνέλευση, κατά την άποψη του νομοθέτη, είναι ανίκανη να το πράξει. Επιπρόσθετα, καταργεί και τη δυνατότητα της γενικής συνέλευσης να διαθέσει την συνεταιριστική περιουσία για σκοπούς κοινωνικούς, τους οποίους ενδεχομένως η κοινότητα των μελών, η οποία και την δημιούργησε, έχει ανάγκη.

Σημειώνεται ότι, η ισχύουσα ρύθμιση υφίσταται από καταβολής εθνικής συνεταιριστικής νομοθεσίας και είναι πλέον ή αυτονόητο ότι, η **γενική συνέλευση** του συνεταιρισμού είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίσει για τη διάθεση της συνεταιριστικής περιουσίας, υπό τους όρους του καταστατικού η/και του νόμου. Η ίδια ρύθμιση υφίσταται και διεθνώς. Περαιτέρω, η απόφαση της γενικής συνέλευσης, για διάθεση της συνεταιριστικής περιουσίας, μπορεί να ληφθεί οποιοδήποτε χρόνο, ακόμη και με την έναρξη της εκκαθάρισης ή ταυτόχρονα με αυτή, ή στο πέρας αυτής.

Είναι θεσμικά απαράδεκτο, να εμφανίζονται νομοθετικές ρυθμίσεις, με οπισθοδρομική νοοτροπία, διότι έτσι εμποδίζεται η πρόοδος και η ανάπτυξη του θεσμού, ο οποίος δέχθηκε, εξ αιτίας αυτής της νοοτροπίας, πολλά πλήγματα στο παρελθόν. Αποτελεί θεσμική κατάκτηση, να δείξει ο νομοθέτης εμπιστοσύνη στα μέλη των συνεταιρισμών. Αποτελεί θεσμική κατάκτηση, το να σταματήσει ο νομοθέτης να αισθάνεται την ανάγκη του συνεχούς κρατικού ελέγχου της συνεταιριστικής επιχείρησης.

Οι συνεταιριστικές αρχές δεν υπάρχουν για να τις γράφουμε στις εισηγητικές εκθέσεις των νόμων, αλλά για να τις εφαρμόζουμε όταν συντάσσουμε τις διατάξεις τους.

Τον τελευταίο νόμο, για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, σε αντίθεση με τον νόμο για τους δασικούς συνεταιρισμούς, τον διατρέχει αυτή η αντίφαση, με πρακτικό αποτέλεσμα τον αποπροσανατολισμό των μελών των συνεταιρισμών, από την ορθή επιχειρηματική δράση.

Έχουμε πολλές φορές επαναλάβει το σφάλμα του παρελθόντος, που **καθήλωσε** το ελληνικό αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα: Ήταν η **κρατική και κομματική παρέμβαση**

Και έχουμε διακηρύξει την θέση του ΟΗΕ: «Όσο πιο πολύ παρεμβαίνει το κράτος στους συνεταιρισμούς, τόσο πιο ψεύτικους συνεταιρισμούς φτιάχνουμε».

Δυστυχώς το έλλειμμα γνώσης λειτουργίας του θεσμού, θα οδηγεί σε θέσπιση διατάξεων όπως αυτή της δήμευσης της συνεταιριστικής περιουσίας από το κράτος.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ :

Οι διατάξεις που καταργήθηκαν με τον ν. 4384/2016 και πρέπει να επανέλθουν από τότε, που ίσχυσαν, είναι όσες παρατίθενται κατωτέρω, η θέσπιση των οποίων υπαγορεύθηκε από την ανεπίτρεπτη κομματική παρέμβαση στη συνεταιριστική επιχειρηματικότητα, η οποία συνοψίζεται στην ενθάρρυνση για υπέρογκο δανεισμό των συνεταιριστικών οργανώσεων από τα τραπεζικά ιδρύματα και την ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων στις προσλήψεις μεγάλου αριθμού εργαζομένων, με αποτέλεσμα αυτονόητο την κατάρρευση της συνεταιριστικής επιχείρησης.

Οι διατάξεις, στις οποίες, πρέπει βεβαίως να γίνουν οι δέουσες νομικές μεταβολές, είναι οι ακόλουθες :

1. 1. Το άρθρο 6 του ν. 4015/2011 «Άρθρο 6 - Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις».

Οι ΑΣ μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), οι οποίες είναι ανώνυμες εταιρείες. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι πάντοτε ονομαστικές. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών δικαίωμα προτίμησης έχουν οι συμμετέχουσες στην εταιρεία συνεταιριστικές οργανώσεις. Ουδείς μέτοχος μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 20% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Σε περίπτωση που οι μέτοχοι είναι λιγότεροι από πέντε, ουδείς μέτοχος μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 50% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Σε μία ΑΕΣ μπορεί να συμμετέχει και άλλη ΑΕΣ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, και αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ΑΕΣ εγγράφονται και στο Μητρώο των ΑΣΟ με τον Αριθμό Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών και των λοιπών στοιχείων, που θα καθορίσει η απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.»

2. Το άρθρο 17 ν. 4312/2014, ΦΕΚ Α 260/12.12.2014.

«1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, «πρόεδροι» διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι και εντεταλμένοι στη διοίκηση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων (ΑΣΟ) και Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000, όπως ίσχυσε πριν την τροποποίησή του, και των ΑΣΟ του ν. 4015/2011 ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα με τα νομικά αυτά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, για οφειλές που γεννήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα, που διετέλεσαν στις προαναφερόμενες θέσεις, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης αυτών. Η διάταξη καταλαμβάνει και τα φυσικά πρόσωπα του άρθρου 115 του ν. 2238/1994, όπως ο νόμος αυτός ίσχυσε, τα οποία διετέλεσαν σε θέσεις ή αξιώματα, των προαναφερόμενων νομικών προσώπων. Η παρούσα διάταξη ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4174/2013.»

1. 3. Το Άρθρο 19^α του ν.4015/2011, όπως ίσχυσε :

"2. Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994, του άρθρου 14 του ν. 2523/1997, με εξαίρεση τις φορολογικές παραβάσεις της παραγράφου 1 του εδαφίου 4 του άρθρου αυτού, όπως ισχύουν, του άρθρου 55 του ν. 2859/2000, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις νόμων, οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο ή προσωπική κράτηση ή διοικητικά μέτρα ή διοικητικές κυρώσεις ή ποινική ή αστική ευθύνη, για τη μη καταβολή φόρων, τελών, εισφορών, δασμών προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών κυρίας και επικουρικής ασφάλισης, αναστέλλονται, τα δε επιβληθέντα αίρονται, για χρονικό διάστημα ενός έτους,

για τους Προέδρους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμού (του ν. 2810/ 2000, όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων και των συνεταιριστικών εταιρειών ΑΕ του άρθρου 32 του ίδιου νόμου), καθώς και για τους Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές, τους Διαχειριστές, τους Γραμματείς, τους Ταμίες των Οργανώσεων αυτών, εφόσον διαρκεί η θητεία τους ή έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξει μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με την προϋπόθεση ότι οι οργανώσεις αυτές συγχωνεύονται ή/και μετατρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ή τίθενται σε καθεστώς εκκαθάρισης ή έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εκκαθαρίσεως και αυτή δεν έχει περατωθεί. Για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής, χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται και όλες οι ποινικές υποθέσεις, που εκκρεμούν ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, για τα προαναφερόμενα πρόσωπα και για τις ίδιες αιτίες. Η άνω διάταξη δεν έχει εφαρμογή για τις περιπτώσεις, που τα προαναφερόμενα πρόσωπα έχουν καταδικαστεί για αδικήματα από δόλο σε βάρος της περιουσίας όλων των προαναφερόμενων νομικών προσώπων. Η άνω προθεσμία της αναστολής ισχύει μέχρι το πέρας της διαδικασίας της εκκαθαρίσεως, της ειδικής εκκαθαρίσεως και της πτωχεύσεως. Ο χρόνος της ανωτέρω αναστολής δεν συνυπολογίζεται στο χρόνο κάθε είδους αστικής ή ποινικής παραγραφής τυχόν αδικημάτων, παραβάσεων και απαιτήσεων του Δημοσίου. Η αναστολή εκτέλεσης ισχύει και για κατασχέσεις απαιτήσεων των ως άνω φυσικών προσώπων, που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων.»

1. 4. Το άρθρο 47 Ν. 4315/2014.

«Αναστέλλεται για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής κάθε πράξη εκτελέσεως, που αφορά στην ατομική τους περιουσία κινητή και ακίνητη επισπευδόμενη εναντίον τους και με την άνω ιδιότητά τους, σε όλα τα προαναφερόμενα νομικά πρόσωπα, από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Οργανισμών κυρίας και επικουρικής Ασφάλισης, κατά το χρονικό διάστημα, που διαρκεί η εκκαθάριση ή η ειδική εκκαθάριση ή η πτώχευση των νομικών αυτών προσώπων και μέχρι το πέρας αυτής, με εξαίρεση τον εκκαθαριστή ή τον σύνδικο.»

